

S İ R K Ü L E R : 2 0 2 3 / 1 8

09.02.2023

BAĞIŞ VE YARDIMLARIN MATRAHTAN İNDİRİMİ

Kahramanmaraş İli ve çevresinde gerçekleşen deprem felaketi dolayısıyla yakınlarımızı kaybeden tüm vatandaşlarımıza ve ülkemize baş sağlığı dileriz. Deprem dolayısıyla yapılan bağışların gelir ve kurumlar vergisi matrahından indirimi, KDV indirimi, bağışların belgelendirilmesi, beyannamede gösterilmesi ve Bakanlıkça yapılması gereken hususlar yazımızın konusunu oluşturmaktadır.

KAZANCIN %5'İ İLE SNIRLI İNDİRİLEBİLECEK BAĞIŞ VE YARDIMLAR.

Kurumlar Vergisi Kanunu (KVK) 10/1-c ve Gelir Vergisi Kanunu (GVK) 89/2 maddesi kapsamında;

- 1- **Devlete** (genel ve özel bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler köyler)
- 2- [Vergiden muaf vakıflara](#)
- 3- [Kamuya yararlı derneklere](#)
- 4- Bilimsel Ar-Ge Faaliyetinde bulunan kurumlara

makbuz karşılığı yapılan nakdi ve aynı bağış ve yardımların o yıla ait kurum kazancının %5'ine kadar kısmı beyanname üzerinden **kurum kazancından indirilebilir.**

İndirim bağışın %5'i değil kazancın %5'i ile sınırlı olup, bu konuda dikkat edilmesi gerekmektedir. Yani yeterli kazanç var ise bu başlık kapsamında da tüm bağışın indirimi mümkün olabileceken, kazancın olmaması halinde hiçbir bağış indirimi mümkün olmayacaktır.

CUMHURBAŞKANINCA BAŞLATILAN YARDIM KAMPANYALARINA MAKBUZ KARŞILIĞI YAPILAN BAĞIŞLARIN TAMAMI

KVK 10/1-e ve GVK 89/10 kapsamında;

Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına makbuz karşılığı yapılan **aynı ve nakdi** bağışların **tamamı** gelir ve kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden indirim konusu yapılabilir.

3/2/2021 tarihinde yayımlanan 3483 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı gereğince, bu tarihten itibaren ülkemizde meydana gelebilecek depremler sonrası zarar gören afetzedeler için Acil ve Afet Yönetimi (AFAD) Başkanlığı koordinasyonunda yardım kampanyaları

yürütülmektedir. Bu kapsamda, Kahramanmaraş ili merkezli olan depremler için **AFAD Başkanlığı koordinasyonunda yardım kampanyası başlatılmıştır.**

Depremlerden etkilenen afetzedeler için **AFAD** Başkanlığınca ilan edilen hesaplara yapılan **nakdi bağış** ve yardımların **tamamı** gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince **indirim** konusu yapılabilecektir. Depremler sonrası genel hayatı olumsuz etkileyen şartların ortadan kaldırılması için gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince, işletmelerinde mevcut olan ya da dışarıdan temin edilen ihtiyaç malzemeleri de aynı olarak bağışlanabilmektedir. Aynı bağışlar; **AFAD** Başkanlığının kendisine yapılabileceği gibi AFAD'ın yönlendirdiği kamu kurum ve kuruluşlarına da yapılabilecektir. Bu kapsamda yapılan **aynı bağışların tamamı**, bağışa konu malların içeriğine ve ilgili kurumlarca teslim alındığına ilişkin belge düzenlenmesi kaydıyla, **indirim** konusu yapılabilecektir. Yine söz konusu kapsamda yapılan bağış ve yardımlarda KDV hesaplanmayacak ve bağışa konu mallara ilişkin yüklenilen KDV'ler de işletmeler tarafından indirim konusu yapılabilecektir.

KIZILAY'A BAĞIŞ

KVK 10/1-f ve GVK 89/11 kapsamında;

İktisadi işletmeleri hariç, Türkiye Kızılay Derneğine makbuz karşılığı yapılan **nakdi** yardımların **tamamı** kurum kazancından indirilebilir.

Bu kapsamda Türk **Kızılay**'ınca ilan edilen hesaplara yapılan nakdi bağışların tamamı da indirim konusu edilebilecektir. Bağışların indirilebilmesi için ödemeye ilişkin banka dekontları yeterli olacaktır. **Aynı bağışta ise yukarıdaki kazancın %5'i ile sınırlı** bağış ve yardımlar kapsamında **indirilebilir.** Zira Kızılay kamuya yararlı dernektir.

AYNI BAĞIŞTA KDV İNDİRİMİ

KDV Kanununun 17/2-b maddesi kapsamında;

Genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla ve Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, siyasi partiler ve sendikalar, kanunla kurulan veya tüzelkişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları, **kamu menfaatine yararlı dernekler**, tarımsal amaçlı kooperatifler ve Cumhurbaşkanınca **vergi muafiyeti tanınan vakıflara**; **bedelsiz** olarak yapılan her türlü **mal teslimi ve hizmet ifaları** ile fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin teslimi **KDV'den istisnadır.**

KDV Kanununun 30/a maddesi kapsamında söz konusu bedelsiz mal teslimi ve hizmet ifasına ilişkin **yüklenilen KDV'nin indirim** konusu yapılması **mümkündür**. Ancak tam istisna olmayan bu teslimine ilişkin olarak, indirim yoluyla giderilemeyen yüklenilen KDV'nin **iadesi** mümkün değildir.

BAĞIŞ VE YARDIMIN BELGELENDİRİLMESİ

Aynı veya nakdi olarak yapılan bağış ve yardımların kurumlar vergisi mükelleflerince indirim olarak dikkate alınabilmesi için **makbuz karşılığı** yapılmış olması gerekli ve yeterlidir.

Aynı bağış ve yardımın, işletmenin aktifinden veya **stokundan çekilerek bağışlanmış** olması durumunda, mükelleflerin işletmeden çekip bağışladıkları değerler için **fatura düzenlemesi**; düzenlenen **faturanın arka yüzüne** faturada belirtilen değerlerin ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından **bağış veya yardım** olarak alındığına ilişkin **şerh** konularak yetkili kimseler tarafından **imzalanmış** olması yeterlidir.

Aynı değerlerin, mükelleflerce **dışarıdan alınarak** kamu kurum ve kuruluşuna **bağışlanmış** olması durumunda ise bu kurum ve kuruluş tarafından teslim alınacak değerler için **teslime ilişkin bir belge düzenlenmiş olması yeterli** olup, düzenlenen belgede bağışlanan kıymetin değerinin, cinsinin ve miktarının tereddüde mahal bırakmayacak şekilde belirtilmiş olması gerekmektedir. Ayrıca, bağışlanan değerlere ilişkin olarak düzenlenmiş olan faturaların arka yüzünde yukarıda belirtilen açıklamalar dahilinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının **yetkililerinin imzası bulunacaktır**.

Nakdi bağışların indirilebilmesi, bağışı kabul eden kuruluşlarca verilecek makbuzla veya bu amaçla bankalarda açtırılan hesaplara yatırıldığına ilişkin banka **dekontlarıyla belgelendirilmesi** şartıyla mümkündür.

BAĞIŞ VE YARDIMIN BEYANNAMEDE GÖSTERİLMESİ VE VERGİ ETKİSİ

Yukarıda ilgili bölümlerde açıkladığımız üzere **bağış ve yardımların indirim sınırı ilk bölümde kurum kazancının %5'i, diğer bölümlerde ise kurum kazancının %100'üdür**.

İndirilebilecek bağış ve yardım tutarının tespitinde esas alınan kurum kazancı, zarar mahsubu dahil giderler ile iştirak kazançları istisnası düşüldükten sonra, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki **[Ticari bilanço kârı – (iştirak kazançları istisnası + geçmiş yıl zararları)]** tutardır.

Yapılan bağış ve yardımlar, harcamanın veya bağış ve yardımın yapıldığı tarihte kayıtlarda gider olarak dikkate alındığından, söz konusu harcamalar ile bağış ve yardımların

kurum kazancının tespitinde **kanunen kabul edilmeyen gider** olarak dikkate **alınması** ve **kazancın yeterli olması halinde**, yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde, **beyanname üzerinde** ayrıca gösterilmek şartıyla **kurumlar vergisi matrahından indirilmesi** gerekmektedir.

Burada vergicilerin bildiği ama diğer üst düzey yöneticilerin tereddüt edebileceği bir husus **indirim** gelir vergisi ve **kurumlar vergisinden değil matrahtan** olduğudur. Yani yapılan bağışın **vergi etkisi %20**'dir. KDV açısından ise vergiden indirim söz konusu olduğu için bağışçının üzerinde KDV yükü kalmamaktadır.

DİĞER BAĞIŞLAR

Bağışların matrahtan indirimine ilişkin çok farklı mevzuatlarda hükümler yer almakta olup, açıklamalarımız genel olarak ve güncel bağışlarla sınırlı tutulmuştur.

MEVZUAT DEĞİŞİKLİĞİ ÖNERİLERİ

Hazine ve Maliye Bakanlığının deprem bağışlarına ilişkin mevzuatı kolaylaştırmak suretiyle detaylandırmasının önemli olduğunu düşünmekteyiz. Zira hem bu zor günlerde ülkesine fayda sağlamak isteyen mükelleflere yol açmak, hem de ileride doğacak ihtilafların Bakanlık ve mahkemeler nezdindeki iş yükünü azaltmak gereklidir.

Bu kapsamda belgelendirme noktasında mükelleflere kolaylıklar sağlanmalıdır. Zira mevcut mevzuat yapılan bağışların bir kısmının indirimine izin verse de bir kısmı açısından durum net değildir. AFAD'a yapılan bağışın indirilebileceği açıktır. Ancak uygulamada sürekli karşılaştığımız tedarik edilen ihtiyaç malzemelerinin doğrudan bölgeye gönderilmesi halinde, mevzuata uygun belgelendirilmesi şu kaotik ortamda çok mümkün değildir. Burada Bakanlıkça en azından bu büyük deprem için insiyatif alınarak örneğin faturasının arkasına dağıtım yapan kişi veya kurum imzasıyla indirim yapılmasının önü açılabilir. İlaveten deprem bölgesinde yemek verilmesi gibi durumlarda da alış faturalarının arkasının organizasyonu yürütenler tarafından imzalanması yeterli görülebilir.

Saygılarımızla.